

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr.90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.23, 32.punkts)

Talsos

02.07.2024.

Nr. 236

**Par pašvaldības dalību biedrībā “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija”
un Talsu novada pašvaldības domes 2023. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 272
“Par pašvaldības dalību biedrībā “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija””
atzišanu par spēku zaudējušu**

1. Satversmes 102. pants nosaka: *“Ikvienam ir tiesības apvienoties biedrībās, politiskās partijās un citās sabiedriskās organizācijās.”* Satversmes tiesa 2018. gada 26. aprīļa spriedumā lietā Nr. 2017-18-01 cita starpā norādījusi: *“Satversmes 102. pantā ietvertais jēdziens “ikviens” aptver visas personas, kuras var būt pamattiesību subjekts: fiziskās personas, personu apvienības, privāto tiesību juridiskās personas.”* Iepriekš minētais nozīmē, ka pašvaldība nav pamattiesību subjekts jeb pašvaldība nav persona, kurai Satversme garantē tiesības apvienoties biedrībās.

2. Biedrību un nodibinājumu likuma 1. panta pirmajā daļā noteiktais likuma mērķis *“sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu”* aplūkojams kopā ar Satversmes 102. pantu. Iepriekš minētais nozīmē, ka parasti biedrības veido privātpersonas, lai sekmētu demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu.

3. Īpašu regulējumu biedrību izveidošanai un pašvaldības dalībai biedrībā nosaka Pašvaldību likuma 79. pants, kura pirmā daļa nosaka, ka pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var dibināt kopīgas biedrības un nodibinājumus, ievērojot šajā likumā un Biedrību un nodibinājumu likumā noteikto.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta ceturtā daļa nosaka: *“Valsts pārvaldei, atsevišķai iestādei vai amatpersonai, īstenojot valsts pārvaldes funkcijas, nav savu interešu.”* Iepriekš minētais nozīmē, ka valsts pārvaldes funkciju īstenošana jeb Pašvaldību likuma 3. pantā noteiktās kompetences īstenošana nav pašvaldības interese, bet pienākums – pašvaldības kompetences īstenošanai pašvaldības nedibina biedrības un nodibinājumus un nekļūst par biedrību un nodibinājumu dalībniekiem, balstoties uz Pašvaldību likuma 79. panta pirmo daļu. Tāpēc Pašvaldību likuma 79. panta pirmā daļa kā pamatojums izmantojams tikai tādā gadījumā, kad runa ir tieši, šauri par pašvaldību kopīgu interešu īstenošanu.

4. Biedrības “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija” (turpmāk – Biedrība) statūti cita starpā nosaka:

“Biedrības mērķis ir pilnveidot un veicināt bāriņtiesu darbības attīstību, apvienot bāriņtiesas vienotā organizācijā, lai aizstāvētu bāriņtiesu darbinieku darbu, profesionālās un sociālās

tiesības un intereses, kā arī veicināt un sekmēt informācijas, pieredzes un labas prakses apmaiņu starp biedriem, sekmējot bāriņtiesu darbinieku profesionālo izaugsmi un profesijas prestižu, kā arī piedalīties bērnu tiesību aizsardzības sistēmas attīstībā un normatīvo aktu izstrādē.”

Biedrības uzdevumi:

3.1. Apkopo, izstrādā un iesniedz valsts un pašvaldību iestādēs priekšlikumus bāriņtiesu darba uzlabošanai.

3.2. Sadarbojas ar citām nevalstiskajām organizācijām, juridiskām un fiziskām personām.

3.3. Sniedz konsultācijas valsts un pašvaldību iestādēs par bērnu tiesību aizsardzības un bāriņtiesu darbības jautājumiem.

3.4. Piedalās kvalifikācijas komisijas darbībā vai citās organizācijās (atbilstoši normatīvajiem aktiem), kuras ir saistītas ar bāriņtiesu darbinieku novērtēšanu/izvērtēšanu

3.5. Organizēt atbilstošus pasākumus, kas veicina mērķu sasniegšanu.

3.6. Nodrošina pastāvīgus kontaktus biedru vidū un informācijas apmaiņu profesionālajā jomā.

3.7. Identificēt problēmas bērnu tiesību nodrošināšanā un sniedz priekšlikumus Labklājības ministrijai un Tieslietu ministrijas to novēršanai vai mazināšanai.

3.8. Veicināt sabiedrības izpratni par bāriņtiesu lomu un nozīmi bērnu tiesību aizsardzības jomā.””

Iepriekš minētais (it īpaši Biedrības statūtu 3.1., 3.2., 3.6., 3.7. apakšpunkts) nozīmē, ka Biedrība īsteno pašvaldību kopīgas intereses un Pašvaldības dalība Biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79. panta pirmajai daļai.

Talsu novada pašvaldība (turpmāk arī – Pašvaldība) ir biedrības “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija” (turpmāk – Biedrība), reģistrācijas Nr. 40008067985, juridiskā adrese: Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050, biedrs kopš 2010. gada. Saskaņā ar Biedrības sniegto informāciju juridiskām personām dalības maksa ir 350 euro gadā.

5. Lai sasniegtu izvirzītos mērķus, Biedrība veic sekojošus uzdevumus:

Biedrības mērķis ir nozares darbinieku interešu pārstāvniecība. Biedrība sekmē bāriņtiesu darbinieku profesionālo izaugsmi, aizstāv bāriņtiesu darbinieku profesionālās un sociālās tiesības un intereses, apspriež normatīvo aktu projektus un izstrādā priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem, risina jautājumus bērnu tiesību aizsardzības sistēmas pilnveidošanā un citus bāriņtiesu kompetencē esošus jautājumus. Biedrība apkopo un iesniedz objektīvus priekšlikumus bāriņtiesu darba uzlabošanai, sniedz morālu un juridisku atbalstu bāriņtiesām sarežģītu gadījumu risināšanai, sniedz vienotu bāriņtiesu viedokli normatīvo aktu grozījumiem.

Lai veicinātu un sekmētu informācijas, pieredzes un labās prakses apmaiņu starp Biedrības biedriem, katru gadu tiek rīkota Biedrības konference kādā no Latvijas pašvaldībām. Biedrības biedri spriež un diskutē par bāriņtiesu darba aktuālajām problēmām un izaicinājumiem. Ikgadējās konferencēs apspriesti bāriņtiesu darba pilnveidošanas un metodiskās palīdzības nodrošināšanas jautājumi, bāriņtiesu un institūciju savstarpējā sadarbība (starpinstitucionālā sadarbība) bērnu tiesību aizsardzībā, vecāku atbildība un sabiedrības līdzdalība sociālās atstumtības riska mazināšanā ģimenēm ar bērniem un citi aktuālie bāriņtiesu darbības un sadarbības jautājumi.

Bāriņtiesu likuma 4. panta trešā daļā paredzēts, ka “bāriņtiesas priekšsēdētājs, bāriņtiesas priekšsēdētāja vietnieks, bāriņtiesas loceklis un bāriņtiesas darbinieki, pildot amata pienākumus, ievēro bāriņtiesas darbinieku vispārējos ētikas principus un uzvedības standartus, kurus izstrādā Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija.”

Ievērojot, ka šobrīd Bāriņtiesu likumā iztrūkst tiesiskais pamats bāriņtiesai būt par Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijas biedru, Labklājības ministrija, atsaucoties uz Latvijas Bāriņtiesas darbinieku asociācijas lūgumu, patlaban izstrādā grozījumu Bāriņtiesu likumā, lai šādu tiesisku pamatu noteiktu. To vidū ir iekļauta iniciatīva izdarīt grozījumu Bāriņtiesu likuma

Sis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

4. pantā. Līdz 2024. gada 10. jūnijam noritēja likumprojekta “Grozījumi Bāriņtiesu likumā” (22-TA-3732) sabiedriskās apspriedes process. Pašreizējā normas redakcija sadarbībā ar Labklājības ministrijas Juridisko departamentu vēl varētu tikt precizēta, taču Labklājības ministrija apliecina, ka tiks rasts risinājums, lai paredzētu bāriņtiesu tiesības būt par asociācijas biedru.

Līdztekus Biedrība apkopo un iesniedz objektīvus priekšlikumus bāriņtiesu darba uzlabošanai, sniedz morālu un juridisku atbalstu bāriņtiesām sarežģītu gadījumu risināšanai, sniedz vienotu bāriņtiesu viedokli normatīvo aktu grozījumiem. Ik gadu Biedrība saviem biedriem rīko vasaras nometnes – radošus seminārus, kas darbiniekus pozitīvi uzlādē, dod iespēju katram parādīt savus talantus, aizrauj ar jaunām idejām, ļauj apgūt pozitīvās domāšanas un dzīves pieredzes noslēpumus, dalīties ar kolēģiem savā profesionālajā pieredzē, arī pašiem iemācīties ko jaunu, lai, atgriežoties mājās, savās pašvaldībās, ar jaunu enerģiju iesaistītos atbildīgajā un emocionāli grūtajā darbā bērnu un aizgādībā esošo personu tiesību sardzē.

6. Ar Pašvaldības domes 2023. gada 29. jūnija lēmuma Nr. 272 “Par pašvaldības dalību biedrībā “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija”” 1. punktu tika nolemts izbeigt Pašvaldības dalību Biedrībā. Detalizētāka iepazīšanās ar Biedrības kompetenci ļauj pārskatīt līdz šim pieņemto lēmumu un secināt, ka Biedrība īsteno ar Pašvaldību kopīgas intereses un Pašvaldības dalība Biedrībā atbilst Pašvaldību likuma 79. panta pirmajai daļai.

Ņemot vērā augstāk minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 79. pantu, Pašvaldību likuma 10. panta pirmās daļas 9. punktu un Finanšu komitejas 2024. gada 19. jūnija atzinumu,

Talsu novada pašvaldības dome nolemj:

1. Atzīt par spēku zaudējušu Talsu novada pašvaldības domes 2023. gada 29. jūnija lēmumu Nr. 272 “Par pašvaldības dalību biedrībā “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija””.
2. Saglabāt Talsu novada pašvaldības dalību biedrībā “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija”, reģistrācijas Nr. 40008067985.

Domes priekšsēdētāja vietniece tautsaimniecības jautājumos

S. Pētersone

Karols 20229688

dainis.karols@talsi.lv

Lēmumu nosūtīt:

1. Dokumentu vadības nodaļai;
2. Pašvaldības izpilddirektora p.i.;
3. Biedrībai “Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācija”.